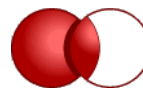

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU BUDŽETA-PRORAČUNA U FBiH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 221 623, Fax: 716 400, www. saifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, saifbih@saifbih.ba

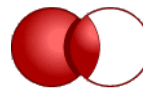
UR: 016-4, 035/05.

**I Z V J E Š Ć E
O REVIZIJI FINANCIJSKIH IZVJEŠĆA
ZAVODA ZA ZDRAVSTVENO OSIGURANJE
ŽUPANIJE ZAPADNOHERCEGOVAČKE
na dan 31. 12. 2004. godine**

Sarajevo, siječnja 2006. godine

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU BUDŽETA-PRORAČUNA U FBiH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 221 623, Fax: 716 400, www.saifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, saifbih@saifbih.ba

**Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
ŽUPANIJA ZAPADNOHERCEGOVAČKA
VLADA ŽUPANIJE ZAPADNOHERCEGOVAČKE
MINISTRSTVO ZDRAVSTVA, RADA I SOCIJALNE SKRBI- GRUDE**

**UPRAVNOM VIJEĆU ZAVODA ZA ZDRAVSTVENO OSIGURANJE
Županije Zapadnohercegovačke- GRUDE**

**MENADŽMENTU ZAVODA ZA ZDRAVSTVENO OSIGURANJE
Županije Zapadnohercegovačke- GRUDE**

NEOVISNO REVIZIJSKO MIŠLJENJE

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvješća Zavoda za zdravstveno osiguranje Županije Zapadnohercegovačke na dan 31.12.2004. godine, iskazanu na stranicama 1 do 11. Za ova finansijska izvješća odgovoran je menadžment Zavoda za zdravstveno osiguranje Županije Zapadnohercegovačke. Naša odgovornost svodi se na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvješćima temeljem provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili, temeljem ovlaštenja, sukladno Zakonu o reviziji budžeta/proračuna u FBiH («Službene novine FBiH», br. 48/99) i sa INTOSAI revizijskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije, tako da revizija pruži razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim izvješćima značajnih pogrešaka kao i da li su finansijske transakcije izvršene sukladno zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanje, testiranje i prikupljanje dokaza koji potkrepljuju iznose i objave u finansijskim izvješćima. Revizija je također obuhvatila ocjenu primijenjenih računovodstvenih načela i vrjednovanje sveukupne prezentacije finansijskih izvješća. Vjerujemo da je provedena revizija pouzdana osnova za izražavanje našeg mišljenja.
3. S obzirom da nismo obavili reviziju finansijskih izvješća za 2003. godinu, ne iskazujemo mišljenje o početnim stanjima na dan 01.01.2004. godine.
4. Nakon obavljene revizije finansijskih izvješća na dan 31.12.2004. godine, utvrdili smo slijedeće:
 - Menadžment nije uspostavio efikasne interne kontrole u svim segmentima poslovanja Zavoda, posebno u računovodstvu; što je imalo za posljedice:
 - Nije izvršeno propisano međusobno zatvaranje konta (računa) prihoda i rashoda u računovodstvenoj evidenciji kao ni zaključivanje poslovnih knjiga a takva glavna knjiga nije bila pouzdana osnova za sačinjavanje finansijskih izvješća,
 - Izvršenim popisom, sa stanjem 31.12. 2004.godine, nije utvrđeno stvarno stanje imovine (sredstava i potraživanja) te obveza i izvora sredstva,

- Nisu provedene kontrolne radnje prije sačinjavanja finansijskih izvješća, zbog čega su u 2004.godini, manje terećeni rashodi za usluge zdravstvenih ustanova i ostale rashode za iznos 53.062,57 KM, a kratkoročne obveze manje iskazane u bilanci stanja za 165.482,00 KM za koji iznos je neosnovano-pogrešno iskazan višak prihoda nad rashodima i izvori stalnih sredstava, niti su usuglašene obveze prema zdravstvenim ustanovama i dobavljačima, radi točnog iskazivanja rashoda i obveza,
 - Zavod se nije pridržavao Finansijskog plana za 2004.godinu kod izvršavanja rashoda, a posebno naknada za povremene i privremene poslove te naknada Komisiji za lijekove i pomagala, koje nisu planirane, a isplaćene su ukupno 100.128 KM,
 - Zavod nije obavljao nadzor i finansijsku kontrolu poslovanja odnosno kontrolu trošenja doznačenih sredstava zdravstvenim ustanovama, sukladno obvezi iz Statuta i zaključenim ugovorima,
 - Nije vršena procjena ni evidentirana obveza iz osnova naknada plaće za vrijeme privremene spriječenosti za rad, iz ranijih godina,
 - Zavod nije dosljedno postupao po Uredbi o postupku nabave roba, vršenju usluga i ustupanju radova, prilikom nabave uredskog i potrošnog materijala kao i pri izboru najpovoljnije ponude za Izradu i održavanje programske aplikacije za potrebe Zavoda za zdravstveno osiguranje ŽZH.
5. **Po našem mišljenju, zbog navoda iz prethodne točke, finansijska izvješća ne daju istinit i fer prikaz poslovanja tijekom godine i stanja na dan 31.12.2004. godine, Zavoda za zdravstveno osiguranje Županije Zapadnohercegovačke.**

Zamjenik generalnog revizora

Branko Kolobarić, dipl. oec

Generalni revizor

Mr. sc. Ibrahim Okanović, dipl.oec.

IZVJEŠĆE

**o obavljenoj reviziji finansijskih izvješća
ZAVODA ZA ZDRAVSTVENO OSIGURANJE
ŽUPANIJE ZAPADNOHERCEGOVAČKE
na dan 31.12.2004. godine**

1. UVOD

Zavod za zdravstveno osiguranje Županije Zapadnohercegovačke (u daljnjem tekstu: Zavod) utemeljen je Uredbom o utemeljenju Zavoda za zdravstveno osiguranje Županije Zapadnohercegovačke, broj:01-220/02-23-5/1, koju je donijela Vlada Županije Zapadnohercegovačke, na sjednici održanoj 02.svibnja 2002.godine.U periodu 01.01.1997. do 31.12.2001.godine Zavod je bio u sklopu Međuzupanijskog zavoda zdravstvenog osiguranja Mostar. Odlukom o razdruživanju i Protokolom o raspodjeli prihoda, obveza i potraživanja, Međuzupanijskog zavoda Mostar, broj 01-333 od 22.07.2002.godine, uređena su pitanja imovine i obveza Zavoda nastala iz poslovanja u okviru Međuzupanijskog zavoda.

Zavod je utemeljen za obavljanje djelatnosti iz obveznog zdravstvenog osiguravanja, kao dio socijalnog osiguranja građana, na načelima uzajamnosti i solidarnosti u okviru Županije Zapadnohercegovačke, odnosno Federacije BiH, sukladno federalnom Zakonu o zdravstvenom osiguranju, drugim zakonima i propisima, propisima Županije Zapadnohercegovačke i općim aktima Zavoda.

Zavod je ustrojen kao jedinstvena ustanova sa sjedištem u Grudama i podružnicama na području svake općine na prostoru Županije Zapadnohercegovačke. Utemeljeni su sljedeći Područni uredi: Grude, Ljubuški, Posušje i Široki Brijeg.

Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta Zavoda, utvrđene su Stručne službe, kao temeljne organizacijske jedinice Zavoda u sjedištu i Područni uredi, kao područne organizacijske jedinice Zavoda izvan sjedišta.

U organizacijskim jedinicama Zavoda se provodi politika razvoja i unapređenja zdravstvene zaštite koja se osigurava obvezatnim zdravstvenim osiguranjem, planira i prikuplja novčana sredstva obvezatnog zdravstvenog osiguranja te plaća usluge zdravstvenim ustanovama i privatnim zdravstvenim djelatnicima. Zavod obavlja i normativno-pravne, finansijsko računovodstvene, upravno-pravne druge poslovi iz djelatnosti Zavoda.

Sjedište Zavoda je u Grudama, Bili brig b.b.

U Zavodu je na dan 31.12.2004. godine bilo je uposlono 39 djelatnika.

2. CILJ REVIZIJE

Cilj revizije finansijskih izvješća je:

- Da se ispituju i procijene finansijske transakcije i finansijska izvješća Zavoda, kako bi se steklo razumno uvjerenje da li su ista u svim značajnim iznosima realno i objektivno predstavljena, cjelovita i valjana, kao i da li su sve radnje oko utroška javnog novca pravilno poduzete, dovršene, plaćene i registrirane,
- Ocjena računovodstvenog sustava, a posebno sustava internih kontrola, da li su interne kontrole prikladno postavljene, da li funkcioniraju, te da li su sposobne za sprječavanje ili otkrivanje i ispravljanje značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvješćima,
- Osiguranje transparentnosti u trošenju javnih sredstava; radi njihove zakonite i efikasne uporabe,
- Dati preporuke za dalji rad, sa posebnim naglaskom na učinkovit rad interne kontrole u djelatnosti i poslovanju Zavoda.

3. NALAZI I PREPORUKE

3.1. Menadžment i sustav internih kontrola

Funkcioniranje internih kontrola u Zavodu uređeno je Statutom i drugim normativnim aktima, kojim su određene procedure za rad i nadzor u poslovanju. Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta, Zavod ima utvrđeno radno mjesto samostalnog izvršitelja izvan ustrojbenih jedinica: viši stručni suradnik za kontrolu bolovanja i lijekova.

Provedenom revizijom finansijskih izvješća Zavoda za 2004. godinu, utvrdili smo da je sustav internih kontrola nedovoljno uređen i neefikasan, zbog čega su nastali propusti u postupanju po zakonskim propisima i normativnim aktima, kao što su:

- Prije sačinjavanja finansijskih izvješća po godišnjem obračunu za 2004. godinu, a radi utvrđivanja razlike između prihoda i rashoda, nije izvršeno propisano međusobno zatvaranje konta (računa) rashoda i prihoda u računovodstvenoj evidenciji, kao ni zaključivanje poslovnih knjiga. Računi rashoda, prihoda i kapitalnih izdataka preneseni su iz 2003. godine kao početna stanja, a nisu zaključeni ni 31.12.2004. godine. Zbog toga, glavna knjiga (računovodstvena evidencija) nije bila pouzdana osnova za sačinjavanje finansijskih izvješća Bilanca stanja i Račun prihoda i rashoda te ostalih finansijskih izvješća dan 31.12.2004. godine.
- Popisom sa stanjem na dan 31.12.2004. godine, nije utvrđeno stvarno stanje imovine (sredstava i potraživanja) te obaveza i stalnih izvora sredstava. Nisu izvršene ni ostale predbilancijske i kontrolne radnje kako bi finansijska izvješća dala točne i potpune podatke. Ovo je imalo za posljedicu: manje terećene rashode za usluge zdravstvenih ustanova i ostale rashode u 2004. godini, za iznos 53.062,57 KM, manje iskazane kratkoročne obveze u bilanci stanja, za 165.482 KM za koji iznos je neosnovano-netočno iskazan višak prihoda nad rashodima i izvori stalnih sredstava,
- Zavod se nije pridržavao Finansijskog plana za 2004. godinu kod izvršavanja rashoda, a posebno naknada za povremene i privremene poslove te naknada Komisiji za lijekove i pomagala, koje nisu planirane, a isplaćene u ukupnom iznosu 100.128 KM,
- Zavod nije obavljao nadzor i finansijsku kontrolu poslovanja odnosno kontrolu trošenja doznačenih sredstava zdravstvenim ustanovama, sukladno Zakonu, Statutu i zaključenim ugovorima,
- Zavod nije dosljedno postupao po Uredbi o postupku nabave roba, vršenju usluga i ustupanju radova, prilikom nabave uredskog i potrošnog materijala kao i pri izboru najpovoljnije ponude za Izradu i održavanje programske aplikacije za potrebe Zavoda za zdravstveno osiguranje ŽZH,
- Broj uposlenih djelatnika u Zavodu, veći je broja koji je određen Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta u Zavodu, sistematizirano je 36 a uposleno 31.12.2004. godine, 39 uposlenika.
- Nije vršena procjena ni evidentirana obveza iz osnova naknada plaće za vrijeme privremene spriječenosti za rad, iz ranijih godina.

Preporučamo menadžmentu:

Uvođenje finansijske kontrole poslovanja zdravstvenih ustanova, sukladno ugovorima, radi provjere ispravnosti raspolaganja sredstvima doznačenim od strane Zavoda,

Definiranje i znatno poboljšanje sustava internih kontrola u svim poslovima Zavoda, sa ciljem pravilne, djelotvorne i transparentne uporabe javnih sredstava, uz pouzdano finansijsko izvješćivanje.

3.2. Ustroj, upravljanje i rukovođenje Zavodom

3.2.1. Ustroj Zavoda

Zakonom o zdravstvenom osiguranju regulirano je da se zdravstveno osiguranje kao dio socijalnog osiguranja građana, ostvaruje obvezno u okviru županije, na način uređen Zakonom, Statutom i Pravilnikom županijskog zavoda osiguranja. Radi obavljanja stručnih, administrativnih i drugih poslova županijski zavod osniva stručne službe. Navedenim Zakonom je također regulirano da se ustrojem stručnih službi osigurava nesmetano, racionalno i uspješno obavljanje djelatnosti županijskih zavoda, kao i da se unutarnje ustrojstvo stručne službe utvrđuje Pravilnikom kojeg donosi rukovoditelj, uz suglasnost Vlade županije.

Upravno vijeće Zavoda donijelo je Statut 18.srpnja 2002.godine. Statut je temeljni opći akt Zavoda. Statutom Zavoda nisu ustrojene stručne službe ali su Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta (od 13.02.2003.godine), utvrđene stručne službe kao temeljne organizacijske jedinice Zavoda u sjedištu. Iako su stručne službe, u suštini, jedna organizacijska jedinica; u Pravilniku su naznačene kao dvije:

- Stručna služba za pravne poslove i poslove osiguranika,
- Stručna služba za finansijske poslove.

U opisu poslova za sistematizirano radno mjesto Viši samostani referent za računovodstvene poslove- **šef računovodstva**, spojeni su poslovi praćenja finansijskog poslovanja i odgovornost za namjensku potrošnju sredstava.

Preporučamo da se usuglasi Statut (preciziranje odredbi u svezi ustroja, izražavanje finansijskog rezultata poslovanja sukladno Zakonu o proračunima/budžetima u FBiH) sa zakonom, te Pravilnik sa Statutom i zakonom.

3.2.2. Upravljanje i rukovođenje Zavodom

Zakonom o zdravstvenom osiguranju uređeno je da županijskim zavodom upravlja Upravno vijeće. Djelokrug, ovlaštenja i odgovornost Upravnog vijeća, utvrđena je Statutom Zavoda. Predsjednika i članove Upravnog vijeća imenuje i razrješava Vlada Županije Zapadnohercegovačke. Vlada je imenovala Upravno vijeće Zavoda, Rješenjem od 11.travnja 2003.godine.Upravno vijeće se sastoji od devet članova a predsjednika imenuje Vlada prilikom imenovanja ostalih članova Upravnog vijeća.

Upravno vijeće Zavoda je u 2004.godini održalo sedam sjednica, sa dnevnim redom u okviru nadležnosti iz zakona i Statuta. Upravno vijeće je davalo primjedbe i smjernice za poboljšanje rada Stručnih službi Zavoda, ukazivalo na potrebu i obvezu nadzora nad radom Domova zdravlja, iniciralo donošenje izmjena i dopuna normativnih akata Zavoda, razmatralo i donijelo finansijski plan i usvojilo izvješće o poslovanju Zavoda za 2004.godinu, uz napomenu da je Izvješće o izvršenju finansijskog plana i finansijska izvješća za 2004.godinu, Upravno vijeće razmatralo (i usvojilo) 30.ožujka 2005.godine, nakon predaje ovlaštenoj instituciji, što nije sukladno zakonu i Statutu Zavoda.

Ravnatelj organizira i vodi poslovanje Zavoda a odgovoran je za zakonitost rada i poslovanja. Ravnatelja imenuje i razrješava Vlada Županije na prijedlog ministra zdravstva, rada i socijalne skrbi sukladno Zakonu

i Statutu Zavoda. Rješenjem Vlade Županije Zapadnohercegovačke broj: 01-446/03-8 od 01.kolovoza 2003. godine, imenovan je ravnatelj.

Prilikom razmatranja poslovanja Zavoda za 2004.godinu, ravnatelj nije podnio Upravnom vijeću pismeno izvješće o radu, nego su dana usmena obrazloženja. Prema Statutu Zavoda, Izvješće o poslovanju Zavoda za pojedina razdoblja, izrađuje i podnosi ravnatelj, a usvaja Upravno vijeće.

Preporučamo menadžmentu da izrađuje i podnosi izvješće o radu Upravnom vijeću na usvajanje kao i drugim nadležnim tijelima.

Statutom je uređeno da nadzor nad stručnim radom i financijskim poslovanjem Zavoda obavlja mjerodavno tijelo Županije. U Zavodu, za 2004.godinu, nije vršen financijski nadzor od strane Županije Zapadnohercegovačke.

3.3. Upravljanje financijskim sredstvima

3.3.1. Donošenje financijskog plana

Financijski plan za 2004. godine donijelo je Upravno vijeće Zavoda na sjednici od 16.ožujka 2004. godine a resorni ministar je, sukladno Zakonu o zdravstvenom osiguranju, rješenjem od 22.travnja 2004.godine, dao suglasnost na Financijski plan Zavoda. Zavod je, sukladno Zakonu o proračunima/budžetima u FBiH, dostavio Financijski plan i Ministarstvu financija i Vladi Županije, na razmatranje, ali nije dobio izjašnjenje niti je Skupština Županije dala suglasnost na ovaj plan.

Pošto Financijski plan za 2004.godinu, nije donesen prije početka fiskalne godine, Upravno vijeće Zavoda je trebalo, sukladno Zakonu o proračunima/budžetima u FBiH, donijeti Odluku o privremenom financiranju, ali najduže za prva tri mjeseca 2004.godine.

Financijskim planom Zavoda za 2004. godinu predviđeni su prihodi i rashodi u uravnoteženom iznosu od po 15.940.000 KM. U dijelu rashoda za Stručne službe (troškovi direkcije Zavoda) nabava stalnih sredstava i sitnog inventara iskazana je zajedno (55.000 KM), iako izdaci za stalna sredstava ne predstavljaju rashod nego kapitalni izdatak, suglasno Zakonu o proračunima/budžetima u FBiH. Naknade za privremene i povremene poslove kao i naknade Komisiji za lijekove i ortopedska pomagala nisu uopće planirane, a izvršene su u ukupnom iznosu od 100.128 KM.

Zbog prekoračenja rashoda (ukupno ili pojedinačno) ili neostvarenih prihoda, Zavod je trebao, sukladno Zakonu o proračunima/budžetima u FBiH, izvršiti u toku godine, uravnoteženje Financijskog plana putem izmjena i dopuna.

Preporučamo menadžmentu da izradu i izvršavanje Financijskog plana, vrši sukladno Zakonu o proračunima/budžetima u FBiH i Zakonu o proračunu Županije Zapadnohercegovačke.

3.3.2. Izvršenje financijskog plana

Zavod je u 2004. godini ostvario prihode i primitke u iznosu od 16.563.257 KM a iskazao rashode (tekuće rashode) u iznosu od 16.420.890 KM. U financijskom izvješću Bilanca stanja na dan 31.12.2004. godine, iskazan je višak prihoda nad rashodima u iznosu od 142.367 KM što ne odgovara realnom stanju, jer u Godišnjem iskazu o izvršenju proračuna (Financijskog plana) za period 01.01.do 31.12.2004.godini nisu uzeti u obzir kapitalni izdaci za nabavu stalnih sredstava u Zavodu, evidentirani na teret izdataka 2004.godine, u iznosu 117.742 KM.

Tim za reviziju ne može potvrditi točnost iskazanog viška prihoda nad rashodima, ni zbog činjenice da nisu terećeni svi rashodi koji se odnose na 2004.godinu, od čega se navodi **dio rashoda u iznosu od 53.061,57 KM**. Radi se rashodima po računima zdravstvenih ustanova (ljekarni) za period 16.do 31.12.2004. godine, koji su dostavljeni u 2005.godini ili fakturirani sa datumom 05. do 08.siječnja 2005.godine. U navedenom iznosu ima i ostalih rashoda iz 2004.godine a terećeni su u 2005.godini:

- Gradska ljekarna Ljubuški 26.917,07 KM
- Gradska ljekarna Široki Brijeg 20.433,56 KM

● Ured za reviziju budžeta/proračuna u FBiH

- Ljekarna »Sanda«-Drinovci 1.888,83 KM
- Pretplata za Narodne novine ŽZH. 600,00 KM (za 2004.godinu)
- »Ledo« d.o.o. Čitluk 3.222,11 KM (obveza po sporu iz 2004.godine, Mals. 241/04.)

Ovim pregledom, ne izražava se ukupan iznos neevidentiranih rashoda na teret 2004.godine, već ukazuje na pojavu nepriznavanja rashoda u obračunskom razdoblju na koje se odnosi.

Priznavanja prihoda i provjera rashoda regulirana je Uredbom o računovodstvu proračuna/budžeta u FBiH, Zakonom o računovodstvu i FBiH Računovodstvenim standardima.

Pregled planiranih i ostvarenih prihoda i rashoda u 2004. godini

O P I S	Plan za 2004. godinu	Ostvareno za 2004. godinu	Index (3:2)	Struktura
1	2	3	4	5
- Prihodi od doprinosa	15.840.000	15.434.503	97,44	93,18
- Prihodi po međunarodnim sporazumima i ostali neporezni prihodi	100.000	1.128.754	1.128,75	6,82
UKUPNO PRIHODI	15.940.000	16.563.257	103,91	100,00
Bruto plaće i naknade uposlenim	544.261	676.601	124,31	4,09
Naknade za privremene i povremene posl.	--	67.248		0,40
Naknade Komisiji za lijekove i pomagala	--	32.880		0,19
Izdaci za materijal i usluge, od toga:	15.302.739	15.585.901	101,49	94,25
-izdaci za zdravstvenu zaštitu	15.221.739	15.503.172	101,84	93,75
-izdaci stručne službe Zavoda (dio)	81.000	82.729	104,72	0,50
Tekući grantovi (potpore)	--	16.050	-	0,10
Kapitalni izdaci	55.000	117.742	214,07	0,72
Troškovi Upravnog vijeća	38.000	42.210	111,00	0,25
UKUPNO RASHODI I IZDACI	15.940.000	16.538.632	103,75	100,00

a) Prihodi

Prihodi od doprinosa - Zavod je u 2004. godini ostvario prihoda u iznosu od 15.434.503 KM, od čega se na prihode od doprinosa za financiranje prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja odnosi 15.345.349 KM, na prihode od doprinosa za dragovoljno zdravstveno osiguranje odnosi se 14.915,00 KM a na doprinos za zdravstveno osiguranje poljodjelaca odnosi se 74.339,00 KM.

U prihodima od doprinosa nisu posebno iskazani doprinosi iz mirovina i invalidnina, doprinosi za zdravstvenu zaštitu neuposlenih osoba te doprinosi za zdravstvenu zaštitu osoba koje primaju socijalnu pomoć, iako je Zakonom o zdravstvenom osiguranju (u članku 80.) propisano da se sredstva za financiranje prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja, evidentiraju odvojeno.

Prihodi po međunarodnim sporazumima i ostali prihodi iznose 1.128.754 KM od čega se odnosi na:

- paušal sa Republikom Njemačkom i Austrijom 997.770,95 KM,
- prihod od Federalnog Zavoda za zapošljavanje 33.600,00 KM (za pripravnike)
- prihodi od naknada i taksi 76.375,00 KM

Prihodi iz osnova paušala sa Republikom Njemačkom i Austrijom odnose se naplaćena ova potraživanja u 2004.godini, a rezultiraju iz perioda 2001.do 2004.godina. Naplata potraživanja po osnovu paušala iz inozemstva, vrši se putem Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije BiH.

Upravno vijeće Zavoda, uradilo je nacrt (prijedloga) Odluke o osnovicama i stopama doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje osoba na koje se ne primjenjuju propisi iz oblasti doprinosa i dostavilo Vladi Županije, 07.06.2004.godine, sukladno Zakonu o zdravstvenom osiguranju. Dostavljen je i nacrt (prijedloga) Odluke o sudjelovanju osiguranih osoba u troškovima zdravstvene zaštite.

Do 31.ožujka 2005.godine, zakonodavno tijelo Županije nije pravno reguliralo ove propise koji su inicirani od strane Zavoda.

Naplaćena sredstva iz osnova sudjelovanja osiguranih osoba u pokriću dijela troškova zdravstvene zaštite (participacija) putem zdravstvenih ustanova, nisu uplaćivana na račun Zavoda, kako je regulirano Zakonom.

Zavod prati naplatu doprinosa a u informacijskoj bazi ima podatke o obveznicima uplate.

Prema podacima iz informacijske baze podataka, (mimo računovodstvenih evidencija), naplaćeni prihodi u 2004.godini iz osnova doprinosa, na osnovu mjesečnih rekapitulacija RAS datoteke, iznose 14.265.088,11 KM što nije suglasno sa iskazanom naplatom u računovodstvu i prometom preko depozitnog računa.

Kontaktima sa obveznicima koji ne plaćaju doprinos ili ga plaćaju neuredno, postignuti su izvjesni rezultati. Zavod je omogućio obveznicima da obročno izmire svoje obveze po osnovu neuplaćenih doprinosa za zdravstveno osiguranje iz ranijeg perioda. Ostvarena je suradnja sa Poreznom upravom na Županijskom nivou u pogledu povremenog ažuriranja baze podataka o obveznicima uplate doprinosa, a u narednom periodu, planirano je i poduzimanje mjera prinudne naplate, putem Porezne uprave.

Županijskoj inspekciji rada, Zavod je inicirao kontrole zapošljavanja kod poslodavaca, radi suzbijanja prakse rada »na crno«.

Zavod nije vršio usuglašenje podataka o broju neuposlenih osoba, sa Županijskom Službom za zapošljavanje, odnosno, Područni uredi Zavoda sa Ispostavama ove službe u općinama.

Preporučamo menadžmentu da:

Usuglašava podatke o naplaćenim prihodima po obveznicima uplate koji se vode izvan knjigovodstva, sa evidencijama u računovodstvu,

Sukladno Zakonu o zdravstvenom osiguranju, odvojeno evidentira sredstva za financiranje prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja, uz redovno praćenje naplate i potraživanja od obveznika uplate doprinosa,

Poduzme aktivnosti da se sredstva neposrednog učešća osiguranih osoba u pokriću dijela troškova zdravstvene zaštite, uplaćuju na račun Zavoda,

Mjesečno usuglasi, sa Službom za zapošljavanje, broj neuposlenih osoba na općinskom i Županijskom nivou, radi naplate doprinosa iz ovog osnova.

b) Rashodi i izdaci

Zavod je u 2004. godini ostvario (iskazao) rashode i izdatke u iznosu od 16.538.632 KM što je u odnosu na Financijski plan prekoračeno za 598.632 KM odnosno 3,75%

Od ukupno ostvarenih rashoda i izdataka na rashode zdravstvene zaštite se odnosi 15.503.172 KM, na rashode i izdatke Stručnih službi Zavoda odnosi 977.200 KM. Rashodi zdravstvene zaštite čine 93,75% ukupnih rashoda i izdataka, rashodi Stručne službe Zavoda čine 5,90% ukupnih rashoda i izdataka a ostali izdaci čine 0,35% ukupnih rashoda.

1. Rashodi zdravstvene zaštite

Najveći dio rashoda i izdataka za zdravstvenu zaštitu odnosi se na:

– Sredstva zdravstvenim ustanovama, za bruto osobne dohotke i topli obrok	7.028.590,80 KM,
– Sredstva zdravstvenim ustanovama, za korištenje godišnjeg odmora	191.845,86 KM,
– Sredstva zdravstvenim ustanovama, za materijalne troškove	1.174.800,00 KM,
– Sredstva za lijekove, sa liste lijekova	1.375.656,29 KM,
– Jednokratne pomoći za nabavku lijekova i ortopedskih pomagala	203.916,85 KM,
– Rashodi za bolničko liječenje	4.940.849,93 KM,
– Izdaci za investicije u zdravstvu	192.558,28 KM,
– Paušal za Republiku Hrvatsku, prema Sporazumu	262.364,46 KM.

Rashodi za bolničko liječenje

Županija Zapadnohercegovačka nema zdravstvenu ustanovu stacionarnog tipa (bolnicu) tako da su svi rashodi za bolničko liječenje izvan Županije. Od navedenog iznosa na rashode za liječenje u Kliničkoj bolnici Mostar, odnosi se 3.733.821,40 KM, za liječenje izvan BiH (Republika Hrvatska) 852.965,43 KM a iznos od 354.063,10 KM na liječenje u drugim županijama u FBiH.

Sa Kliničkom bolnicom Mostar zaključen je dana 01.07.2003.godine, ugovor o pružanju zdravstvenih usluga bolničke zdravstvene zaštite i dio konzultativno-specijalističke zdravstvene zaštite, uz obvezu Zavoda da mjesečno plaća 300.000 KM. Nije ugovorena mogućnost- pravo Zavoda, da vrši kontrolu namjenske uporabe sredstava. Ugovor je zaključen na neodređeno vrijeme. Za 2004. godinu, nije zaključen poseban ugovor. Osim ugovorenog mjesečnog iznosa od 300.000 KM Zavod je Kliničkoj bolnici Mostar, uplatio i evidentirao na rashode u 2004.godini, iznos od 117.000 KM, na osnovu zamolbe KB Mostar, zbog teške financijske situacije. Upravno vijeće Zavoda je odobrilo ovu transakciju.

Sredstva zdravstvenim ustanovama

Zavod je u 2002.i 2003.godini, zaključio ugovore sa Domovima zdravlja u Županiji (po općinama) o pružanju zdravstvene zaštite i njenom financiranju. Ugovori za 2004.godinu, nisu zaključeni. Ugovoreno je da Zavod zadržava pravo kontrole u zdravstvenoj ustanovi ali se taj nadzor nije vršio u 2004.godini. Na teret rashoda za 2004.godinu, evidentirani su izdaci za osobne dohotka i materijalne troškove Domova zdravlja; Posušje, Ljubuški, Široki Brijeg i Grude, iz 12/2003.godine, u ukupnom iznosu od 564.188 KM što ukazuje na netačnost financijskih izvješća (i) za 2003.godinu.

Domovi zdravlja su u 2004.godini, mjesečno dostavljali Zavodu, fakture (obračun) bruto plaća i naknada a posebno za materijalne troškove, ali Zavod nije vršio suštinski nadzor nad trošenjem a posebno racionalnom uporabom javnih sredstava za ove namjene.

U 2002. i 2003. godini, Zavod je sklopio ugovor sa Gradskim ljekarnama u Županiji (po općinama) o opskrbi osiguranih osoba lijekovima koji se mogu propisivati na teret Zavoda. Pored nadzora od strane kontrolora Zavoda, ugovorena je mogućnost neposrednog očevida ovlaštenog djelatnika Zavoda u rad i dokumentaciju Ljekarne. Nije vršen nadzor dokumentacije i financijskog poslovanja Ljekarni.

Prema Zakonu o zdravstvenom osiguranju; osnove, kriterije i mjerila za zaključivanje ugovora sa zdravstvenim ustanovama utvrđuje Vlada na prijedlog županijskog ministra zdravstva. Vlada Županije je donijela ovaj akt Odlukom br.01-665/05-34.od 01.rujna 2005.godine.

Preporuka menadžmentu:

Zaključiti ugovore sa zdravstvenim ustanovama, sukladno Zakonu o zdravstvenom osiguranju i Odluci, te osigurati kontrolu vrste, obima i kvaliteta izvršenih usluga, troškova i drugo.

Rashodi neposredne zdravstvene zaštite u inozemstvu

Srpnja 2004.godine, u prostorijama Ravnateljstva Kliničke bolnice Split, sačinjena je Promemorija o dogovoru između dvije strane:

- Nastavak pružanja zdravstvenih usluga temeljem Uputnice ovjerene od tri člana Komisije,
- Izmirenje obveza Zavoda prema Kliničkoj bolnici; koje su nastale do 31.07. 2004.godine, da se izmire do kraja 2004.godine u pet približno jednakih mjesečnih rata.

U analitičkoj evidenciji obveza prema Kliničkoj bolnici Split, stanje obveza na dan 31.12.2004.godine, iskazano je u iznosu 321.401,21 KM a ukupno je izmireno do 31.12.2004. u iznosu 344.003,40 KM od čega se na prelijete obveze iz 2003.godine (i ranije) odnosi 305.455,63 KM. Ovi podaci ukazuju da nisu izvršene obveze iz Promemorije, jer su do kraja 2004.godine, prema Kliničkoj bolnici Split, izmirene obveze iz siječnja 2004.godine.

Upute za liječenje u inozemstvu davane su od strane Liječničkog povjerenstva za upućivanje na liječenje van Županije i korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu, koje je imenovano Odlukom Ravnatelja Zavoda, temeljem Pravilnika o načinu ostvarivanja prava iz obveznog zdravstvenog

osiguranja. Zavod se obratio Vladi Županije, srpnja 2005.godine, sa Prijedlogom Osnova, kriterija i mjerila za zaključivanje ugovora o pružanju zdravstvene zaštite. Pravilnik nije donesen.

Rashodi za lijekove, sa esencijalne liste lijekova izvršeni su u iznosu od 1.375.656,30 KM. Financijskim planom, za ove namjene, predviđeno je 1.780.000 KM. Rashodi su terećeni po primljenim fakturama od ljekarni a na osnovu sklopljenih ugovora. Vršena je kontrola od strane ovlaštene osobe.

Rashodi po osnovu refundacije naknada bolovanja preko 42 dana, izvršeni su u iznosu od (samo) 3.000 KM a planirani u iznosu od 150.000 KM. Zavod nije izvršio analizu i evidentiranje ovih obveza iz ranijeg perioda, na osnovu primljenih zahtjeva i podnesenih tužbi od strane obveznika uplate doprinosa. Zbog toga, ne možemo potvrditi da su rashodi po ovom osnovu, realno iskazani.

Preporuka menadžmentu:

Izvršiti procjenu i evidentirati obveze iz osnova naknada plaće za vrijeme privremene spriječenosti za rad, iz ranijih godina, sukladno zakonskim propisima.

2. Rashodi za Stručne službe Zavoda

Rashodi Stručnih službi Zavoda izvršeni su u iznosu od 977.200 KM od čega se na bruto plaće i naknade odnosi 676.601KM a kapitalne izdatke (nabava stalnih sredstva) 117.742 KM. U odnosu na Financijski plan, plaće i naknade su prekoračene za 132.340 KM ili 24,31% zbog evidentiranja plaća za 12/2003.godine u bruto iznosu od 32.742 KM na teret 2004.godine, većeg broja uposlenih od utvrđenog u Pravilniku; sistematizirano 36 a uposleno 39 djelatnika. Prekoračenje je izvršeno i zbog nerealnog Plana jer su plaće i naknade planirane za 32 uposlena. Plaće su obračunate prema Pravilniku o sistematizaciji i Općem kolektivnom ugovoru.

U grupi rashoda: Naknade za privremene i povremene poslove terećene su za 67.248 KM a naknade Komisiji za lijekove i ortopedska pomagala, terećene za 32.880 KM. Ove naknade nisu predviđene Financijskim planom.

Iskazane kapitalne izdatke za potrebe Stručnih službi Zavoda (117.742 KM), ne možemo potvrditi kao izdatke za 2004.godinu, jer se najveći dio odnosi na 2003.godinu (104.946 KM), koji nije iskazan u financijskim izvješćima za 2003.godinu. Ističemo da su sa stanjem 31.12.2003.godine (01.01. 2004. godine) nezatvoreni računi (konta) prihoda i rashoda te kapitalnih izdataka, što je računovodstvene evidencije za 2004.godinu, još više učinilo nepouzdanim.

Prilikom nabave stalnih sredstava, nije postupljeno po odredbama Uredbe o postupku nabave roba, vršenju usluga i ustupanju radova, dok je primjena ove Uredbe po javnom natječaju za Izradu i održavanje programske aplikacije, nepotpuna.

Uvidom u dokumentaciju o isplaćenim dnevnicama za službena putovanja, utvrdili smo slučajeve da je cijela dnevnicu obračunata za osam ili devet odnosno manje od dvanaest sati provedenih na putu, što nije sukladno Uredbi o naknadama troškova za službena putovanja. Pošto se utvrđeni slučajevi ne odnose samo na jednu osobu, ovo ističemo radi obveze postupanja po Uredbi o naknadama troškova za službena putovanja i normativnim aktima Zavoda.

Preporuka menadžmentu:

Nabave stalnih sredstava, materijala i usluga vršiti sukladno Zakonu o javnim nabavama,

Rashode i izdatke izvršavati na osnovu Financijskog plana, sukladno propisima,

Financijskim planom obuhvatiti sve kategorije rashoda sa realnim procjenama, a eventualna prekoračenja izvršavati nakon donesenih Izmjena i dopuna, od strane Upravnog vijeća.

3.4. Sredstva i izvori sredstava

3.4.1. Gotovina i kratkoročne tražbine

Prije izrade financijskih izvješća po godišnjem obračunu za 2004. godinu, nije izvršen popis novčanih sredstava ni popis i vrednovanje kratkoročnih tražbina i obveza.

Novčana sredstva: Knjigovodstveno stanje novčanih sredstava na transakcijskom računu, od 1.376.715,82 KM suglasno je stanju po izvodu od 31.12.2004.godine kod UniCredit- Zagrebačka banka.

Kratkoročne tražbine

U Bilanci stanja iskazane su kratkoročne tražbine na računu financijskih odnosa sa povezanim licima, u ukupnom iznosu od 806.212 KM od čega se na potraživanja iz osnova blokiranih sredstava kod Hercegovačke banke odnosi 548.969,75 KM i Gospodarske banke Mostar u iznosu od 27.877,08 KM. Nije prezentirana suglasnost banaka na navedene iznose, sa stanjem 31.12.2004.godine.

Potraživanje od Zavoda zdravstvenog osiguranja Hercegovačko-neretvanske županije iz 2002.godine, u iznosu od 229.365,18 KM naplaćeno je 23.12.2005.godine.

Potraživanja od banaka za blokirana sredstva, ne predstavljaju potraživanja iz internih odnosa nego su u grupi ostalih potraživanja, sa određenim stupnjem neizvjesnosti.

Preporuka menadžmentu:

Potraživanja od banaka za blokirana sredstva, evidentirati sukladno Pravilniku o knjigovodstvu proračuna/budžeta u FBiH.

3.4.2. Stalna sredstva Zavoda

U Bilanci stanja, iskazana su stalna sredstva u iznosu od 733.876 KM od čega je neotpisana vrijednost 531.501 KM. Popis stalnih sredstava izvršen je naturalno i djelomično vrijednosno, bez usuglašenja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem a Komisija za popis nije podnijela pismeno izvješće o svom radu na popisu i utvrđenim razlikama između popisnog i knjigovodstvenog stanja. Određen broj stalnih sredstava nije vrijednosno iskazan čime je otežano knjigovodstveno praćenje i nadzor nad uporabom.

Za poslovne prostore područnih ureda Zavoda, nisu obezbijedjeni dokazi o pravu korištenja ni dokazi o vlasništvu.

Preporuka menadžmentu:

Obezbijediti dokaze o pravu korištenja i izvršiti uknjižbu vlasništva na poslovnim prostorima Zavoda.

Sva stalna sredstva, evidentirati u računovodstvu; vrijednosno i naturalno, temeljem valjane knjigovodstvene isprave.

3.4.3. Kratkoročne obveze

Kratkoročne tekuće obveze iskazane su 31.12.2004.godine, u iznosu 2.041.506 KM. Zbog nepouzdanosti knjigovodstvene evidencije, izvršena je (od strane Stručnih službi Zavoda) u 12/2005.i 01/2006.godine, rekonstrukcija glavne knjige uz propisano zatvaranje računa prihoda i rashoda. Nakon izvršenih ispravki, stanje kratkoročnih obveza na dan 31.12.2004.godine je 2.481.310,98 KM od čega je na obveze prema dobavljačima iskazano 326.185,47 KM a obveze prema zdravstvenim ustanovama 2.155.125,51 KM.

Ne možemo potvrditi ni ovo ispravljeno stanje, zbog činjenice da je na obvezama prema dobavljačima iskazana obveza prema Županiji u iznosu od 274.329,97 KM za poslovni prostor Središnjeg ureda Zavoda u Grudama, za koji prema ugovoru, nije utvrđena obveza plaćanja. Također, ne možemo potvrditi ni stanje obveza prema zdravstvenim ustanovama jer nisu dokumentirani dokazi o usuglašenju sa vjerovnicima.

Preporuka menadžmentu:

Usuglasiti obveze prema vjerovnicima, radi realnog prikaza rashoda i obveza.

3.4.4. Stalni izvori sredstava

U financijskom izvješću bilanca stanja, izvori sredstava su iskazani ukupno u iznosu od 673.868 KM od čega neraspoređeni višak prihoda nad rashodima 142.367 KM, a izvori stalnih sredstava 531.501 KM. Prema rekonstruiranoj bilanci, ukupni izvori sredstava iznose 249.030,29 KM a ako se uvećaju za vrijednost poslovnog prostora Središnjeg ureda Zavoda, u iznosu od 274.329,97 KM, izvori nisu dostatni da «pokriju» neotpisanu vrijednost trajnih sredstava.

Radi utvrđivanja raspoloživih sredstva koja se prenose u 2005.godinu, u Zavodu treba imati u vidu ukupne obveze 31.12.2004.godine, umanjene za stanje novčanih sredstava i stanje potraživanja, uz kritičku provjeru naplativosti potraživanja.

Preporuka menadžmentu:

U tekstualnom dijelu uz financijska izvješća, za potrebe Upravnog vijeće i Vlade Županije, sačiniti analizu raspoloživih sredstava uz komparaciju sa iskazanom razlikom prihoda i rashoda za godinu i kumulativno, suglasno zakonskim propisima.

3.5. IT sustav

Za informacijsko praćenje poslovanja Zavod koristi tri aplikacije: aplikaciju za praćenje obveznika i osiguranika HCFIS, aplikaciju za računovodstvo i aplikaciju za plaće.

Sve aplikacije su međusobno neuvezane a aplikacija za računovodstvo, još od 2003.godine, nije osiguravala valjane evidencije za izradu financijskih izvješća.

HCFIS aplikacija je implementirana od strane Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije BiH, i koristi se za praćenje osiguranika i obveznika unutar Zavoda. Ima potreba za njenu prilagodbu a teškoće su u održavanju ove aplikacije.

U 2004.godini, Zavod je samostalno; bez suradnje sa Zavodom zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije BiH, ili dogovora sa zavodima iz ranijeg Međuzupanijskog zavoda zdravstvenog osiguranja Mostar, putem javnog natječaja, izabrao firmu za projekt Izrade integralne aplikacije za dogradnju postojećih funkcionalnosti IT sistema i podršku ostalim poslovnim procesima koji se odvijaju u Zavodu. Ugovoreno je da se implementacija projekta vrši u fazama, po logičkim cjelinama.

Preporučujemo menadžmentu:

Obzirom da je blizina krajnjeg roka za implementaciju cijelog projekta, izvršiti internu reviziju implementacije,

Obezbjediti kontinuitet aplikacije u slučaju izostanka podrške autora, iz bilo kojeg razloga, putem osiguranja dostupnosti izvornog koda,

Donijeti sigurnosne politike Zavoda, sukladno važećim sigurnosnim standardima, a zatim ih implementirati u projekt.

4. ZAKLJUČAK

Provedenom revizijom finansijskih izvješća u Zavodu utvrdili smo nefunkcioniranje sustava internih kontrola, zbog čega su nastali veći propusti u računovodstvenim evidencijama i finansijskom izvješćivanju, netočno iskazivanje razlike između prihoda i rashoda, izvršavanje rashoda u većem iznosu od utvrđenog Finansijskim planom bez uravnoteženja finansijskog plana, nevršenju ugovorene finansijske kontrole poslovanja zdravstvenih ustanova, nedosljedno postupanje po Uredbi o postupku nabave roba, vršenju usluga i ustupanju radova. Dali smo i preporuke u vezi internih normativnih akata, izrade i praćenja Finansijskog plana, te preporuke u IT sustavu.

Zbog navedenog, smatramo da je potrebno izvršiti suštinska poboljšanja u ustroju i ukupnom funkcioniranju sustava internih kontrola, koje uz pravilno i efikasno obavljanje poslova, doprinose prevenciji i/ili otkrivanju grešaka, sa ciljem da finansijska izvješća Zavoda, predstavljaju točan i potpun prikaz sredstava, obveza, prihoda, rashoda i drugih elemenata poslovanja Zavoda.

KOMENTAR

Ured za reviziju proračuna/budžeta u FBiH, dostavio je menadžmentu Zavoda za zdravstveno osiguranje Županije Zapadnohercegovačke- Grude, nacrt Izvješća o izvršenoj reviziji finansijskih izvješća za 2004.godinu, na očitovanje. U ostavljenom roku, Zavod za zdravstveno osiguranje Županije Zapadnohercegovačke, nije se očitovao na dostavljeno Izvješće, pa ovo Izvješće predstavlja konačno Izvješće o reviziji finansijskih izvješća za 2004. godinu.

Viši revizor:

Anica Pudar, dipl. oec.

Tim za reviziju:

Husref Gazibegović, dipl.oec.

Katica Lovrić, dipl. oec.